

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (*окрім першого курсу*) за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетой для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **24 респондента**, що склало **34%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1.

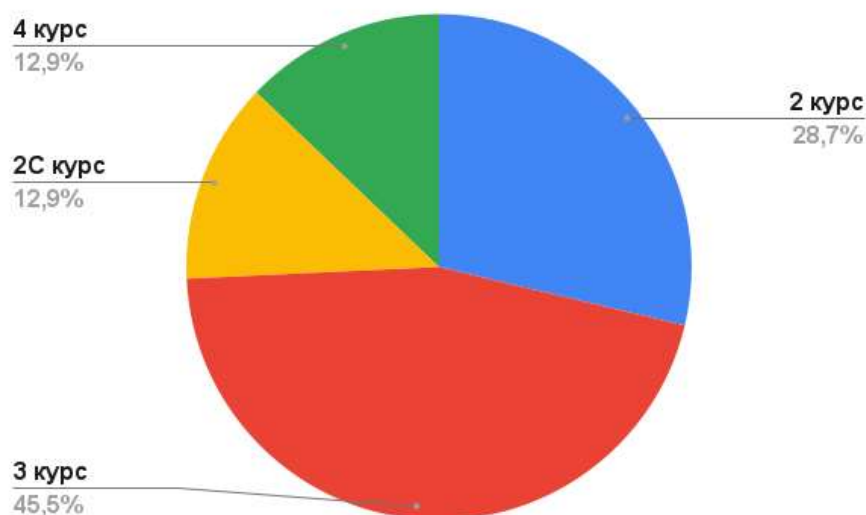

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	79,2	20,8	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	83,3	12,5	4,2	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	83,3	16,7	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	87,5	8,3	4,2	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	70,8	25,0	4,2	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	87,5	8,3	4,2	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	75,0	20,8	4,2	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	87,5	12,5	0	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	79,2	20,8	0	0	0

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	83,3	16,7	0	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	79,2	20,8	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	87,5	12,5	0	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	79,2	16,7	4,2	0	0

Вищі оцінки (максимальні відсотки балом «5», по 87,5%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі», «Прозорість та чесність оцінювання знань», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію», «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

Менші оцінки (мінімальні відсотки за балом «5») здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Співвідношення теоретичної і практичної частини» (70,8%), «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)» (75%).

Загальну оцінку якості ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Вищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 2С курсу (97,4% опитаних оцінили на 5 балів та 2,6% на 4 бали). Меншими балами оцінили якість ОПП здобувачі СВО «Бакалавр» 2 курсу (5,5% на 3 бали).

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач ВО	Бали				
		5	4	3	2	1
1	2 курс	72,5	22,0	5,5	0	0
2	2С курс	97,4	2,6	0	0	0
3	3 курс	81,1	18,2	0,7	0	0
4	4 курс	89,7	10,3	0	0	0

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2022-2023 навч. року за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 179 анкет за перший семестр (таблиця 3) та 97 анкет за другий семестр (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		68,3	21,1	7,3	2,7	0,7
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	66,5	22,9	7,8	2,8	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	69,8	20,1	7,3	2,2	0,6
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	68,2	21,2	7,3	2,8	0,6
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	67,6	21,2	7,8	2,2	1,1
5	Ефективність організації дистанційного навчання	69,3	20,1	6,1	3,4	1,1
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		69,5	19,9	7,4	2,6	0,6
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	70,9	17,9	8,4	1,7	1,1
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	68,7	20,7	7,3	2,8	0,6
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	68,7	21,2	6,7	3,4	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		71,3	17,3	8,0	2,6	0,7
1	Прозорість, зрозумілість і справедливність оцінювання	71,5	16,2	9,5	1,7	1,1
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	69,3	19,0	7,8	3,4	0,6
3	Доброчесність	73,2	16,8	6,7	2,8	0,6

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «доброчесність».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) в I розділі оцінені критерії: «Ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III

розділі – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **31** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшло.

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		82,5	8,7	7,8	0	1,0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	83,5	8,2	7,2	0	1,0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	82,5	8,2	8,2	0	1,0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	82,5	9,3	7,2	0	1,0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	82,5	8,2	8,2	0	1,0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	81,4	9,3	8,2	0	1,0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		81,1	7,9	10	0	1,0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	81,4	7,2	10,3	0	1,0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	81,4	7,2	10,3	0	1,0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	80,4	9,3	9,3	0	1,0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		82,8	8,6	7,6	0	1,0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	83,5	8,2	7,2	0	1,0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	84,5	6,2	8,2	0	1,0
3	Доброчесність	80,4	11,3	7,2	0	1,0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5)** оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі –«організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі –

«доброчесність».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **25** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Висновки

1. Моніторинг оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснювався з метою вивчення думок та оприлюднення результатів опитування на сайті провідної кафедри щодо відповідності ОПП їх запитам та потребам. В опитуванні прийняли участь 24 респондента (34 %), опитування було проведено в 2 семестрі 2022-2023 навч. року за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін» (перший курс опитування не проходить).

2. Здобувачі в цілому високо оцінили якість освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Середній відсоток виставлення оцінок 4 та 5 за всіма критеріями склав 98%. Особливо було відмічено «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі», «Прозорість та чесність оцінювання знань», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію».

Відносно менші оцінки були виставлені за критеріями «Співвідношення теоретичної і практичної частини» (70,8%), «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)» (75%). В сучасних умовах вимушеного дистанційного навчання ускладнено виконання багатьох форм практичних робіт. На засіданнях кафедри проводились обговорення удосконалення практичної підготовки здобувачів та необхідність впровадження сучасних педагогічних методик.

3. Загальна оцінка якості викладання дисциплін за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» також є високою. Найвищими балами оцінені теоретичний та методичний рівень знань, доброчесність.

Відносно меншими балами оцінені критерії: ефективність організації дистанційного навчання, зв'язок теоретичного матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців, доступність та легкість зв'язку з викладачем. На засіданнях кафедри проводились обговорення щодо удосконалення форм дистанційного навчання, зокрема впровадження створення відеолекцій, що буде корисним для студентів, які мають проблеми зі стабільністю зв'язку.

4. За підсумками проведеного моніторингу пропонуємо рекомендації щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ та викладання науково-педагогічними працівниками наступне:

- продовжити роботу з наповнення та оновлення освітнього порталу ТДАТУ, що дозволить здобувачам мати доступ до якісних навчальних матеріалів;
- сприяти підвищенню кваліфікації викладачів, проходження ними стажувань та впровадження нових форм ведення навчального процесу;
- налагодити більш тісні зв'язки з роботодавцями, залучення їх до навчального процесу з метою підвищення практичної складової;
- продовжити роботу з інформування здобувачів щодо можливостей дистанційного навчання, інструментів неформальної освіти;
- продовжити роботу щодо оновлення освітньо-професійної програми та робочих програм окремих дисциплін враховуючи актуальні наукові дослідження та зміни на ринку праці;
- активізувати роботу кураторів з метою інформування здобувачів про способи взаємодії студентів та викладачів.

Гарант ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем освіти, к.е.н., доцент

Сергій КОСТОРНОЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР